

**CONTRIBUȚIA METODOLOGIEI LA  
DEZVOLTAREA LIMBAJULUI LA  
COPII PRIN STIMULAREA ȘI  
DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII  
III. METADIDACTICA  
PAIDEICĂ TRANSDISCIPLINARĂ CA  
NOUĂ VIZIUNE ASUPRA LUMII**

**Liliana Simona Buzetoiu  
Ion Popescu-Brădiceni**

**Abstract:** Această a doua „transversalie” începe prin a pleda, ca și Albert Camus, pentru dragostea de viață, pentru creație și revoluția ei, pentru „gândirea de la amiază” care e – trebuie să fie – echilibrată prin devenire. Între istorie și natură, umanismul stabilește relația noncontradictorie dintre acțiune și contemplație; el este mediatorul, „gândirea de la amiază” deopotrivă autoritară și democratică, elitistă și libertară, nihilistă și optimistă (adică optimizantă).

**Cuvinte cheie:** metadidactică, transdisciplinaritate

Rolul (meta)didacticianului e din ce în ce mai împovăraător, căci el e mereu mediatorul exigent dar și permisiv. „În inima nopții europene, gândirea solară, civilizația cu față dublă își așteaptă Aurora”[1].

Prometeismul supraviețuiește și azi, e un șir de avataruri nesfârșit, chiar dacă uneori îmbracă haina amărăciunii sub o flacără, sau haina iertării adresată naivității de pe rug de Giordano Bruno. Dar creația izvorăște din dăruirea dezlinitată și atent autocenzurată.

În orice artă – fie ea a reinventării sintaxei, fie ea a reinventării meta-didacticii – revolta se împlinește și se perpetuează în adevărata creație, ci nu în critică sau comentarii. Întrebându-se – deloc retoric dacă „e posibilă creația?/ e posibilă

**CONTRIBUTION OF METHODOLOGY  
TO DEVELOPING LANGUAGE IN  
CHILDREN BY STIMULATING AND  
DEVELOPING CREATIVITY  
III. THE TRANSDISCIPLINARY PAID-  
DIALECTIC AS A NEW VISION OF  
THE WORLD**

**Liliana Simona Buzetoiu  
Ion Popescu-Brădiceni**

**Abstract:** This second "transversal" begins by advocating, like Albert Camus, for the love of life, for creation and its revolution, for "noon thinking" that must - be balanced by becoming. Between history and nature, humanism establishes the non-contradictory relationship between action and contemplation; He is the mediator, both "authoritarian and democratic, elitist and libertarian, nihilist and optimistic (ie optimistic)" noon thought ".

**Keywords:** metadidactics, transdisciplinarity

The (meta) role of the didactic is more and more burdensome, for he is always the demanding and permissive mediator. "In the heart of the European night, solar thinking, double-faced civilization awaits its Aurora" [1].

Prometheus survives even today, is a series of endless avatars, even if sometimes wearing the cloth of bitterness under a flame, or the coat of forgiveness to the naivety of the Giordano Bruno. But creation stems from self-cognizant self-indulgent, self-indulgent giving.

In any art - whether it is the reinvention of the syntax or the reinvention of meta-didactics - the revolt is fulfilled and perpetuated in true creation, not in criticism

revoluția?” Albert Camus constată, prudent, că arta se zbate între formalism și realism. „Dacă revoltatul trebuie să refuze în același timp furia neantului și consimțământul totalității, artistul trebuie să scape simultan freneziei formale și esteticii totalitare a realității!”[2].

Calea ideală este cea a sinesteziei creatoare. Artă și societatea, creația și revoluția, individul și istoria se vor echilibra în tensiunea cea mai aspră. Doar creatorul regăsește izvorul revoltei, care e prealabilă oricărei civilizații.

Un sistem de învățământ trebuie să cunoască revolta, revoluția, munca creatoare. Altfel decade ireversibil, se prăbușește în propria-i indolență, suficiență, falsă axiologie. Fiind orice creator – cu o considerabilă operă în urmă, și sub aspect artistic, și sub aspect științific/și sub aspect cantitativ, și sub aspect calitativ/și sub aspect paradigmatic, și sub aspect sintagmatic/ și sub aspect simbolic, și sub aspect semiotic /și sub aspect continuu, și sub aspect discontinuu/și sub raport arcaic, și sub raport apocaliptic / și sub raport apolinic, și sub raport dionisiac, cele ce el afirmă dobândesc certificat și particular, și universal. „Hidoasa societate a tiranilor și sclavilor, în care ne supraviețuim nouă înșine, nu-și va găsi sfârșitul și transfigurarea decât la nivelul creației”.

Creatorul viitorului se așază de pe acum, dacă are curajul, sub semnul deschiderii și al primilor pași în spațiul deschis. El instaurează noua eră a cuvântului rostit căruia i s-a restituit conținutul de sens (deci a fost salvat de ipocrizie și demagogie). „Veracitatea și autoritatea sunt neîncetată sursă, originea originantă a acestui cuvânt. Cel care îl rostește e plasat mereu într-o dublă deschidere: e recipient al Providenței, instanță de ad-venire a lucrării ei, pe de o parte; e mesager, purtător al dezvăluirii către ceilalți, pe de altă parte”. [3]

Artă pedagogico-didactică ne învață că omul nu se rezumă doar la istorie, întrucât e și orientat în/spre transistorie; că rațiunea

or commentary. Asking - not at all rhetorically if "it's possible creation / is the revolution possible?" Albert Camus notes with caution that art fights between formalism and realism. "If the revolt must at the same time refuse the rage of nothingness and the consensus of totality, the artist must simultaneously escape the formal frenzy and the totalitarian aesthetics of reality!" [2].

The ideal path is that of creative synesthesia. Art and society, creation and revolution, the individual and history will balance in the harshest tension. Only the creator regains the source of the revolt, which is pre-eminent to any civilization. An education system must be aware of revolt, revolution, creative work. Otherwise irreversible decades, it collapses in its own indolence, sufficiency, false axiology. Being any creator - with a considerable work behind, both in artistic, scientific and / and quantitative terms, both qualitatively and in a paradigmatic, syntagmatic / and symbolic, and semiotic aspect And continuously, and in bold, arcaic and apocalyptic / apollinic, and dionysiac terms, what he claims acquires a private and universal certificate. "The undisciplined society of tyrants and slaves, in which we survive ourselves, will find its end and transfiguration only at the level of creation."

The creator of the future is settling from now on, if he has the courage, under the sign of opening and the first steps in the open space. He installs the new era of the spoken word to which the content of meaning has been restituted (so it was saved by hypocrisy and demagoguery). "Veracity and authority are an unceasing source, the origin of this word. The one who speaks it is always placed in a double opening: it is the receptacle of the Providence, the advent of its work, on the one hand; He is the messenger of the revelation to others, on the other." [3]

Pedagogical and didactic art teaches that man is not only about history, as he is also oriented towards transistory; That the reason to exist in the natural order can also be

de a exista și în ordinea naturală poate fi reconotată și în propria-i transnaturalitate .[4]

Natura vie reclamă o pedagogie vie și o didactică în rezonanță transmetodologică.

Orice studiu pretinde integrarea unei experiențe trăite într-o tradiție moștenită. Tradiția, Creația și Metoda considerate simultan în inter-relația dintre ele și în conjugarea lor în orice fenomen al Naturii vii, reclamă o nouă metodologie: cea transdisciplinară. „Un obiectiv prioritar al transdisciplinarității este elaborarea unei noi Filosofii a Naturii, mediată (s.n.) privilegiat al dialogului dintre toate domeniile cunoașterii”. Natura ne apare mai curând ca un pre-text: cartea Naturii, nu este deci menită a fi citită, ci a fi scrisă, metascrisă și transscrisă.

O definiție a literaturii ar fi că aceasta ar oglindi Realitatea. Oglinda transdisciplinară diferă de cea mecanicistă, căci o găsim și între / și dincolo de toate domeniile cunoașterii. Dacă lumea clasică era una a figurării, lumea transdisciplinară este aceea a transfigurării; Portretului Naturii îi succedă icoana, care la rândul-i instituie triada iconografiei / iconologiei / iconosofiei[5].

Lucian Ciolan dă acest înțeles noțiunii de curriculum integrat. Cercetările și dezvoltările de acest fel își fac simțită prezența și în educație unde, printre conceptele cele mai dezbătute, se află interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea, integrarea curriculumului, predarea / învățarea tematică.

O metadidactică paideică [6] diferă oarecum de cea teoretică și metateoretică propriu-zisă căci ea se bizuie pe implicarea științelor socioumane moderne. Explicarea și înțelegerea, interpretarea adecvată și obiectivă a realității primesc drept de științificitate. Conformarea la ele: un act involuntar (Eugen Negrici) și unul voluntar (Arthur Schopenhauer), prin care se acceptă o structură, un anumit model.

Subscriind utilizării metodelor considerate științifice, net superioare celor

reconciled in its own transnatural. [4] The living nature requires a living pedagogy and a transcendometric resonance didactic.

Every study claims the integration of an experience experienced in an inherited tradition. Tradition, Creation and Method considered simultaneously in the interrelationship between them and in their conjugation to any phenomenon of the Living Nature, calls for a new methodology: the transdisciplinary one. "A priority objective of transdisciplinarity is the development of a new Philosophy of Nature, a mediated (but not a) privileged dialogue of all fields of knowledge." Nature appears more like a pre-text: the book of Nature is not meant to be read, but to be written, metaphoric, and transcribed.

A definition of literature would be that it would mirror Reality. The transdisciplinary mirror differs from the mechanistic one, because we find it among and beyond all the fields of knowledge. If the classical world was one of figuration, the transdisciplinary world is that of transfiguration; The portrait of Nature succeeds the icon, which in turn establishes the triad of iconography / iconology / iconoscopy [5].

Lucian Ciolan gives this meaning to the concept of integrated curriculum. Such research and developments also make their presence felt in education, where interdisciplinarity, transdisciplinarity, curriculum integration, thematic teaching / learning are among the most debated concepts.

A paideic meta-didactic [6] differs somewhat from the theoretical and metateoretical itself, because it relies on the involvement of modern social sciences. Explanation and understanding, adequate and objective interpretation of reality receive the right of scientific knowledge. Compliance with them: an involuntary act (Eugen Negrici) and a volunteer (Arthur Schopenhauer), which accepts a structure, a certain pattern.

By subscribing to the use of scientifically considered methods, clearly superior to those

rezultate din speculație, reflecție, sentimente și intuiție, pledez la rândul nostru pentru o alternativă transmodernă, ci nu postmodernă..

Dacă cea postmodernă sugerează specialistului câteva perspective de analiză mai aproape de noua viziune asupra realității și cunoașterii din cadrul științelor socioumane [7], cea transmodernă ia în considerare toate dimensiunile ființei umane.

Cei patru stâlpi ai noului tip de educație: a învăța să cunoști, a învăța să faci, a învăța să trăiești alături de ceilalți și a învăța să exiști își arborează catargul obligatoriu în regimul transdisciplinar: e un regim emergent din Raportul Delors [8]; iar între ei, în viziunea transdisciplinară, există și o trans-relație. O educație viabilă nu poate fi decât o educație integrală a omului. O soluție imediată ar fi să se înființeze în cadrul fiecărei instituții de învățământ un atelier de cercetare transdisciplinară, cu atât de benefice consecințe: de la transformarea învățării în recreație și a recreației în învățare și până la găsirea unui loc de muncă, prin metode / metametode transdisciplinare – căci cum altfel? – extrem de diversificate. În acest sens, Școala este locul privilegiat al unei formări adaptate exigențelor timpului nostru, iar transdisciplinaritatea este o cale de mărturisire a prezenței noastre în lume și de modificare a comportamentului social. Structurile sociale trebuie să creeze condițiile unui transumanism care va oferi ființei umane capacitatea maximă de dezvoltare spiritual-culturală și filosofico-științifică, la capătul căruia se va naște Homo sui transcendentalis.

De la raționalitatea transversală la curriculumul ca praxis, de la comunicarea transversală în practicile sociale concrete la articularele instituționale ale existenței noastre culturale, căutarea și chiar găsirea acordului dincolo de diferențe devine un imperativ și dobândește legitimitate integrată sub semnul contingenței (care este opusul necesității).

Raționalitatea transversală este o formă alternativă la raționalitatea unitară,

resulting from speculation, reflection, feelings and intuition, I also plead for a transmodern alternative rather than a postmodern alternative.

If the postmodernist suggests to the specialist some perspectives of analysis closer to the new vision of reality and knowledge in social sciences [7], the transmodern one considers all the dimensions of the human being.

The four pillars of the new type of education: learning to learn, learning to do, learning to live with others, and learning to exist is a mandatory mast in the transdisciplinary regime: it is an emerging regime in the Delors Report [8]; And between them, in the transdisciplinary view, there is also a trans-relationship. A viable education can only be an integral education of man. An immediate solution would be to establish within each educational institution a transdisciplinary research workshop with such beneficial consequences: from transforming learning into recreation and recreation into learning and finding a job by methods / metamethods Transdisciplinary - for how else? - extremely diverse. In this sense, the School is the privileged place of training adapted to the requirements of our time, and transdisciplinarity is a way of confessing our presence in the world and changing social behavior. The social structures must create the conditions of a transhumanism that will give the human being the maximum capacity for spiritual-cultural and philosophical-scientific development, at the end of which Homo sui transcendentalis will be born.

From transversal rationality to curriculum as a praxis, from transversal communication to concrete social practices to the institutional articulations of our cultural existence, seeking and even finding agreement beyond differences becomes an imperative and acquires integrated legitimacy under the sign of contingency (which is the opposite of necessity).

Transversal rationality is an alternative form of unitary rationality, closed, and turns

închisă și transformă pluralitatea într-o formă rațională validă. „Pluralitatea și diferența devin forme în mișcare ale realității și ale cunoașterii, caracterizate prin contingență”[9].

Dar de ce se impune cu atâta stringență în economia „transversalității” de față instituția metadidactică a transversalității? Păi Se impune din mai multe motive:

- apare ca rezultatul dialogului, al conversației permanente dintre domenii ale cunoașterii și dintre diferite discipline,
- este acceptarea diferenței, a alterității,,
- evită deopotrivă modelul autoritar și hegemonic al verticalității,
- dar și pe cel particular și dispersat al orizontalității,
- caracterul integrat,
- viziunea holistă și pluralistă,
- formarea competențelor transversale,

- reconfigurarea logosului cu ajutorul practicii comunicative,
- orientarea praxisului înspre temele cross-curriculare (numite și transversale).

Celor patru stâlpi din Raportul lui Delors /Shaeffer ș.a., Lucian Ciolan le adaugă un al cincilea: a învăța să te transformi pe tine și să schimbi societatea[10]. Uneori această învățare se va întinde pe tot parcursul vieții cu implicarea multidimensională a celor trei dimensiuni:

- orizontală (spațială)[11]
- verticală (temporală)[12]
- transversală (acțională)[13]

În Europa, s-a emis un Memorandum privind învățarea permanentă.

Pentru a se trece la acțiuni concrete în toate țările care au aderat la acest Memorandum, sunt sugerate șase mesaje-cheie, la care România a aderat, dar, strict politic, se mișcă încet și ezitant:

- noi deprinderi de bază pentru toți,
- investiții mai ample în resursele umane,
- inovația în predare și învățare,
- aprecierea (valorificarea) învățării,

plurality into a valid rational form. "Plurality and difference become forms in motion of reality and knowledge, characterized by contingency" [9].

But why is the metadidactic institution of transversality necessary with such stringency in the "transversal" economy? Well it's necessary for several reasons:

- appears as the result of dialogue, of permanent conversation between fields of knowledge and of different disciplines,
- is the acceptance of difference, of otherness,
- avoid both the authoritarian and hegemonic model of verticality,
- but also on the particular and dispersed horizontality,
- Integrated character,
- Holistic and pluralistic vision,
- the formation of transversal skills,
- reconfiguration of the logos with the help of communicative practice,
- orientation of the practice towards cross-curricular themes (also called cross-curricular).

The four pillars of the Delors / Shaeffer Report, Lucian Ciolan adds a fifth: learning to turn yourself and to change society. [10] Sometimes this learning will extend throughout life with the multidimensional involvement of the three dimensions:

- horizontal (space) [11]
- vertical (temporal) [12]
- transversal (active) [13]

A Memorandum on lifelong learning was issued in Europe.

In order to move towards concrete actions in all the countries that have adhered to this Memorandum, six key messages are suggested, to which Romania has joined, but, strictly politically, is moving slowly and hesitantly:

- new basic skills for all,
- wider investment in human resources,
- innovation in teaching and learning,
- appreciating (learning) learning,
- rethinking guidance and professional counseling,

– regândirea orientării și consilierii profesionale,

– învățarea mai aproape de domiciliu.

Ca disciplină de-sine-stătătoare, metadidactica paideică este preponderent metateoretică, context în care este necesară enunțarea relației dintre procesul cercetării științifice și formarea disciplinei de pe baze filozofice (epistemologice / semiotice); totodată ne vom vedea nevoiți a opera distincția între programele de cercetare, mult mai dătătoare de credit și prestigiu, autoritate și credibilitate, și programele disciplinare, preocupate de stabilirea rolurilor, de identificarea modalităților de transmitere a tehnicilor și conceptelor către grupuri de utilizatori, de facilitarea legăturilor cu alte discipline înrudite, de transmiterea informațiilor către persoanele care se formează pentru un anumit tip de carieră, legat de disciplina în cauză (limba și literatura română, eventual o limbă și o literatură străină, în cazul auctorialității de față – n.m.).

Francis Fukuyama pare să fi adoptat, rezonant, tema transversală a «insulei», misterioase și/sau transparente, create de idealismul german (Kant, Hegel) în virtutea căreia/ pe canavaua căreia / în teritorialitatea căreia/ problema metafizică a posibilității opțiunii umane libere este abisul filosofiei: „Libertatea umană apare doar atunci când omul este în stare să-și depășească limitele existenței naturale, animale, și să-și creeze un nou eu pentru sine însuși. Punctul de plecare emblematic pentru acest proces de autocreare este lupta pe viață și pe moarte de dragul prestigiului”[14].

Dar prestigiul echivalează cu a fi beneficiarul puterii cunoașterii, curriculumului integrat, al transdisciplinarității (fuziunii) instrumentale pe de o parte[15], comportamentale pe de alta[16].

Considerându-se că deschide CALEA către atingerea unui nivel epistemologic superior, transdisciplinaritatea a fost ridicată la rangul de nouă viziune asupra lumii.

- learning closer to home.

As a stand-alone discipline, paideic metadidactics are predominantly metatheoretic, context in which it is necessary to state the relation between the scientific research process and the formation of discipline on philosophical (epistemological / semiotic) basis; At the same time, we will have to distinguish between research programs, much more credit and prestige, authority and credibility, and disciplinary programs, concerned with establishing roles, identifying ways to transmit techniques and concepts to user groups, Links with other related disciplines, the transmission of information to the persons who are forming for a certain type of career related to the discipline in question (Romanian language and literature, possibly a foreign language and literature in the case of the present auctoriality - nm).

Francis Fukuyama seems to have resonantly adopted the mysterious and / or transparent transversal theme of the "island", created by the German idealism (Kant, Hegel) by virtue of which / Is the abyss of philosophy: "Human freedom occurs only when man is able to overcome the limits of his natural existence, animals, and to create a new self for himself. The emblematic starting point for this autocratic process is the struggle for life and dying for the sake of prestige "[14].

But prestige equates to being the beneficiary of the power of knowledge, of the integrated curriculum, of the instrumental transdisciplinarity (fusion) on the one hand [15], behavioral on the other [16].

Considering that it opens the way to reaching a higher epistemological level, transdisciplinarity has been elevated to the rank of a new vision of the world.

#### Bibliographic Notes:

1. Albert Camus: *The Face and the Reverse. Wedding. Myth of Sisyphus. The man revolted.* Summer; RAO International Publishing Company S.A. ; Introduction by

**Note bibliografice:**

1. Albert Camus: Fața și reversul. Nunta. Mitul lui Sisif. Omul revoltat. Vara; RAO International Publishing Company S.A.; introducere de Irina Mavrodin; București, 1994, p. 471 („Gândirea de la amiază”)

2. Idem, ibidem, p. 448 („Creație și revoluție”)

3. André Scrima: Timpul Rugului Aprins. Maestrul spiritual în tradiția răsăriteană; pref. de Andrei Pleșu; ediție de Anca Manolescu; ed. Humanitas, București, 2000, p. 37.

4. Basarab Nicolescu crede apodictic că modelul transdisciplinar al Realității cuprinde:

1) natura obiectivă (este supusă unei obiectivități subiective; această obiectivitate este subiectivă în măsura în care nivelurile de Realitate sunt corespunzătoare nivelurilor de percepție; accentul este pus totuși pe obiectivitate, cu condiția ca metodologia să fie cea a științei).

2) natura subiectivă (este supusă unei subiectivități obiective; această subiectivitate este obiectivă în măsura în care nivelurile de percepție corespund cu nivelurile de Realitate; accentul este totuși pus pe subiectivitate, cu condiția ca metodologia să fie cea a vechii științe a ființei, care traversează toate tradițiile și religiile lumii).

3) Trans-Natura (este asociată unității dintre Obiectul transdisciplinar și Subiectul transdisciplinar; Trans-Natura se referă la domeniul sacralului; ea nu poate fi abordată fără considerarea simultană a celor două aspecte ale Naturii); Basarab Nicolescu: Transdisciplinaritatea. Manifest, traducere de H.M. Vasilescu, ed. Polirom, Iași, 1999, pp. 76-77.

4) Basarab Nicolescu: op. cit., p. 77.

5. Vezi Ion Popescu-Brădiceni: Bazele transmodernismului: Scurt tratat de semiotica și retorica imaginii; ed. Universitaria, Craiova, 2007, pp. 62-65

6. Paideia: educația a spiritului uman, în Grecia antică, prin studiul filosofiei și al

Irina Mavrodin; Bucharest, 1994, p. 471 ("Thinking at Noon")

2. Idem, ibidem, p. 448 ("Creation and Revolution")

3. André Scrima: *The Time of the Rug On. The spiritual master in the Eastern tradition*; pref. By Andrei Pleșu; Edition by Anca Manolescu; ed. Humanitas, Bucharest, 2000, p. 37.

4. Basarab Nicolescu apodictically believes that the transdisciplinary model of Reality includes:

1) objective nature (subjected to subjective objectivity, this objectivity is subjective to the extent that reality levels are pertinent to perceptual levels, but the focus is on objectivity, provided that the methodology is that of science).

2) the subjective nature (subjected to objective subjectivity, this subjectivity is objective insofar as the levels of perception correspond to the levels of Reality, however, the emphasis is on subjectivity, provided that the methodology is that of the old science of the being, All the traditions and religions of the world).

3) Trans-Nature (it is associated with the unity of the Transdisciplinary Object and the Transdisciplinary Subject; Trans-Nature refers to the domain of the sacred, it can not be approached without the simultaneous consideration of the two aspects of Nature); Basarab Nicolescu: *Trans-Discipline. Manifesto*, translated by H.M. Vasilescu, ed. Polirom, Iasi, 1999, pp. 76-77.

4) Basarab Nicolescu: op. Cit., P. 77.

5. See Ion Popescu-Braddiceni: *The Basics of Transmodernism: Brief*

științei.

7. Lucian Ciolan identifică șapte perspective neoanalitice: (de)constructivismul (care va servi la chestionarea paradigmei dominante, la penetrarea apariției simbolurilor pentru a le face transparente/transparente, la dezavuarea regimurilor universale ale adevărului, preferată fiind abordarea metacurriculară punătoare în prim-plan a competențelor transversale de-a lungul tuturor disciplinelor);

– contextul global,

– semiotica (avansează un punct de vedere conform căruia metareflexia postmodernă (și trans-modernă în propriu-mișief – n.n.) trebuie să treacă dincolo de nivelul de suprafață al semnelor și simbolurilor convenționale pentru a dezvălui interesele ascunse de tip ideologic (adică ale totalității credințelor proprii unei societăți sau unei clase sociale))

– etnografia (necesară pentru a descoperi viața reală, dar ascunsă a indivizilor și a organizațiilor, inaccesibilă teoriilor rațional-formale moderne; cunoașterea este orientată de experiențele trăite, ci nu de imperativul respectării unui set formalizat de norme),

– critica postmodernă / transmodernă de tip cultural (care-și propune demontarea marilor metanarațiuni și reconstrucția analizei în domeniul sociouman din perspectiva discursului critic),

– teoria relaționistă (care propune decentrarea de pe substanță în favoarea relațiilor; forma cunoașterii va fi dată mai degrabă de existență decât de esență; această perspectivă urmărește identificarea „relațiilor de forțe care se articulează și se rearticulează permanent, dând naștere unor structuri – cognitive, organizaționale sau sociale – „cu geometrie variabilă””(Lipovetsky, G., 1996, Amurgul datoriei, Babel, București)),

– conversația lingvistică (universul cunoașterii este, la rândul său, un univers al discursurilor, un exercițiu de „punere în limbaj”) [vezi Lucian Ciolan: Învățarea

Semiotic and Rhetoric of the Image; ed. Universitaria, Craiova, 2007, pp. 62-65

6. Paideia: the education of the human spirit in ancient Greece through the study of philosophy and science.

7. Lucian Ciolan identifies seven neo-analytical perspectives: (constructivism) (which will serve to question the dominant paradigm, to penetrate the emergence of symbols to make them transparent / transparent, to disregard the universal regimes of truth, preferred being the metacurricular approach to the forefront Of transversal competences across all disciplines); - the global context,

- Semiotic (advances a view that metamorphosis (and transmodernism in its own field) must go beyond the surface level of conventional signs and symbols to reveal the hidden ideological type (ie totality Beliefs of a society or social class))

- Ethnography (necessary to discover the real but hidden life of individuals and organizations, inaccessible to modern rational-formal theories, knowledge is oriented to the experiences experienced, not to the imperative of observing a formalized set of norms) - the postmodern / transmodern cultural critique (which proposes to dismantle the great metanaratics and to reconstruct the socio-human analysis from the point of view of critical discourse)

- the relationalist theory (which proposes the decentralization of the substance in favor of relations, the form of knowledge will be given by existence rather than essence, this perspective seeks to identify "the relations of forces that articulate and permanently rearticulate, giving rise to cognitive structures, Organizational or social - "with variable geometry" "(Lipovetsky, G., 1996, The Twilight of Debts, Babel, Bucharest)),

- the linguistic conversation (the universe of knowledge is, in turn, a



integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar; ed. Polirom, Iași, 2008, pp. 16-20]

8. Conform Raportului Delors, a învăța să cunoști semnifică spiritul științific și înseamnă capacitatea de a stabili punți care să ducă la o ființă neîncetat re-unită. A învăța să faci presupune dobândirea unor meserii întretesute cu altele și se traduce în definitiv prin învățarea creativității. A face semnifică și a face ceva nou, a crea, a scoate la lumină potențialitățile creative. „Egalitatea șanselor” înseamnă și realizarea unor potențialități creative diferite de la o ființă la alta. „Competiția poate însemna și armonia activităților creative dintr-una și aceeași colectivitate. Edificarea unei adevărate persoane presupune și asigurarea condițiilor de realizare maximă a potențialităților sale creatoare. Ierarhizarea socială, în general arbitrară și artificială, ar putea fi astfel înlocuită de cooperarea nivelurilor structurale în funcție de creativitatea personală.” (Basarab Nicolescu: Transdisciplinaritatea. Manifest; ediția citată, p. 167). A învăța să trăiești cu ceilalți împreună semnifică respectarea normelor ce reglementează raporturile dintre ființele ce formează o colectivitate dar și a te recunoaște pe tine însuși în chipul Celuilalt. A învăța să fim presupune interogare și mereu interogare; și aici spiritul științific este o călăuză prețioasă! A învăța să fim este și o învățare permanentă a elevului de către dascăl, dar și a dascălului de către elev. Construcția unei persoane trece în mod inevitabil printr-o dimensiune transpersonală.

9. Vezi Lucian Ciolan, în op. cit., capit. 6, p. 48.

10. Idem, ibidem, p. 71

11. Dimensiunea orizontală: se referă la prezența și necesitatea proceselor de învățare în toate aspectele vieții personale, profesionale și sociale.

12. Dimensiunea verticală se referă la prezența și necesitatea proceselor de învățare pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă.

13. Dimensiunea transversală se

universe of discourses, a language-learning exercise) [see Lucian Ciolan: Integrated Learning. Fundamentals for a transdisciplinary curriculum; ed. Polirom, Iasi, 2008, pp. 16-20]

8. According to the Delors Report, learning to know signifies the scientific spirit and means the ability to establish bridges that lead to an unrequited re-united entity. Learning to do requires the acquisition of intertwined crafts and translates ultimately into learning creativity. To make a sign and do something new, to create, to unleash the creative potential. "Equality of opportunity" also means creating different creative potentials from one being to another. "Competition can also mean the harmony of creative activities in one and the same community. Building a real person also involves providing the conditions for maximum realization of its creative potential. Generally arbitrary and artificial social hierarchy could thus be replaced by the cooperation of structural levels according to personal creativity. "(Basarab Nicolescu: Transdisciplinarity, Manifesto, cited edition, p.167). To learn how to live with others together signifies compliance with the norms governing relations between the beings who form a community, but also recognizing yourself in the other. To teach to be a question of interrogation and always a query; And here the scientific spirit is a precious guide! Learning to be is also a permanent learning of the student by the teacher and the teacher by the pupil. The construction of a person inevitably passes through a transpersonal dimension.

9. See Lucian Ciolan, op. Cit., Chap. 6, p. 48.

10. Idem, ibidem, p. 71

11. Horizontal dimension: refers to the presence and necessity of learning processes in all aspects of personal,

referă la diversificarea câmpului educațional, la îmbogățirea acestuia cu noi arii transversale / integrate de studiu, care pun accentul pe formarea unor concepte-cheie, specifice societății bazate pe cunoaștere și învățare.

14. Francis Fukuyama: Sfârșitul istoriei și ultimul om; trad. de Mihaela Eftimiu; ed. Paideia, București, 1992, p. 154

15. Transdisciplinaritatea instrumentală urmărește să-i furnizeze elevului metode și tehnici de muncă intelectuală transferabile la situațiile noi cu care acesta se confruntă; ea este orientată mai mult către rezolvarea anumitor probleme, decât pe achiziția de cunoaștere „de dragul cunoașterii”. [Louis D’Hinault: Programe de învățământ și educație permanentă, Ed. Did. și Pedag., București, 1981]

16. Transdisciplinaritatea comportamentală intenționează să ajute elevul / studentul / masterandul să-și organizeze fiecare dintre demersurile sale în situații diverse. Acest tip de abordare se focalizează pe activitatea subiectului care învață; ținând seama de psihologia procesului de învățare, transdisciplinaritatea comportamentală se situează permanent într-o strânsă legătură cu situațiile de viață semnificative pentru cel ce învață.

professional and social life.

12. Vertical dimension refers to the presence and necessity of lifelong learning processes, regardless of age.

13. The transversal dimension refers to the diversification of the educational field, to its enrichment with new transversal / integrated study areas, which emphasize the formation of key concepts specific to the knowledge and learning society.

14. Francis Fukuyama: The End of History and the Last Man; trad. By Mihaela Eftimiu; ed. Paideia, Bucharest, 1992, p. 154

15. Instrumental transdisciplinarity aims to provide learners with transferable methods and techniques of intellectual work to the new situations they face; It is more focused on solving certain problems than on acquiring knowledge "for the sake of knowledge". [Louis D’Hinault: Continuing Education and Education Programs, Ed. Did. And Pedag., Bucharest, 1981]